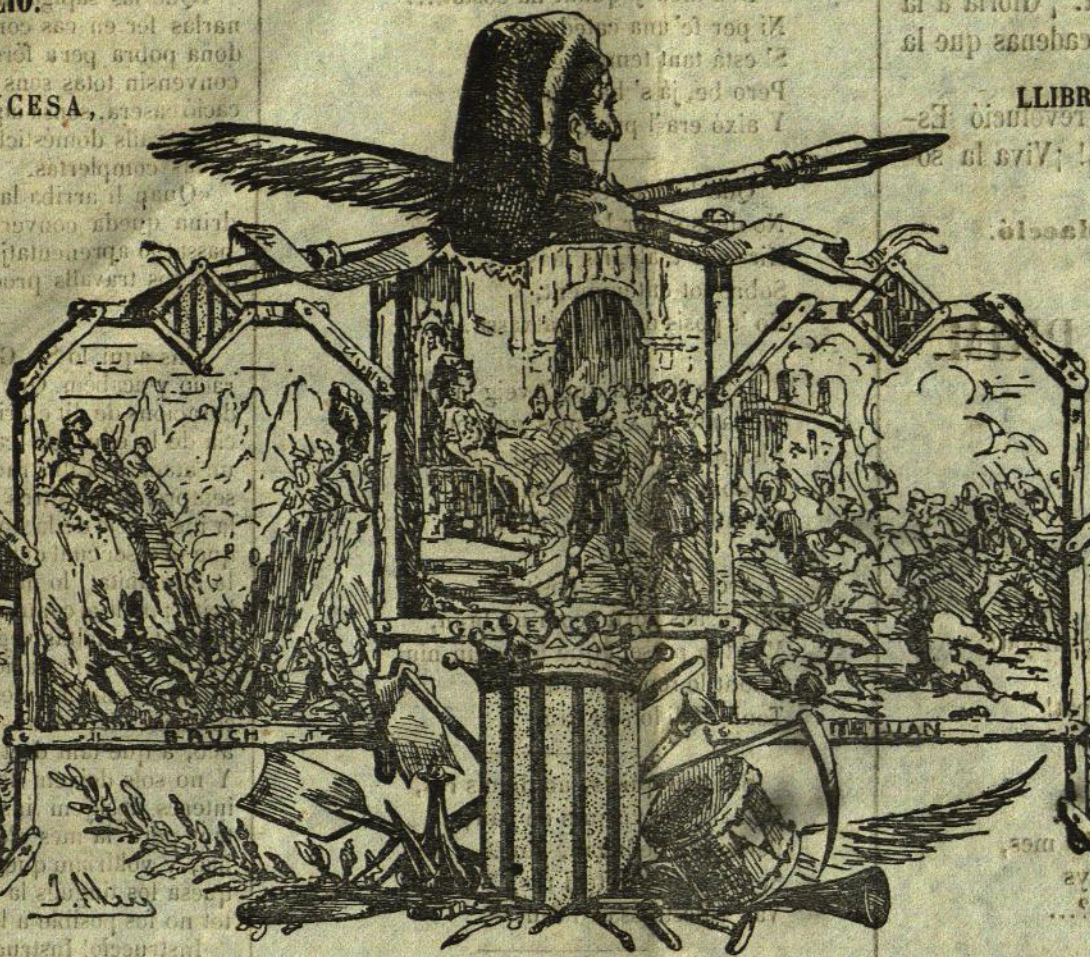

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ.

CARRER DE LA PRINCESA,
número 1, pis 2.

2 cuartos

2 cuartos

ADMINISTRACIÓ.

LLIBRERIA DE EUDALT PUIG,
Plassa Nova, núm. 5.

ANUNCIS

A PREUS
EQUITATIU.

LA BARRETINA.

SEMMANARI POLITICH POPULAR.

POLITICA Y LITERATURA.

CIENCIAS

Y ARTS.

SUMARI

DE LAS MATERIAS QUE CONTÉ AQUEST NÚMERO.
Suelto, per la redacció.—Gloria á la Revolució, per la redacció.—Al General Prim, per Antonet Serra.—La educació casera, per L. E.—Al D. Quijote de la Revolució.—Rum, Rum, per F.—Soluciones.—Xaradas, per J. M.—Geroglífich.—FOLLETS.—Las Joyas de la Roser, per Guadalupe Cortés Wighlen.

La redacció de La Barretina s'adhereix en un tot á la revolució espanyola, la proclama ab tota la solemnitat de que es capassa, con-signa ab gustant gloriós fet que diu moltíssim á favor del poble espanyol, y s'declara partidaria de la situació actual, acceptant totes sas conseqüencies.

LA REDACCIÓ.

GLORIA A LA REVOLUCIO.

Ja hem triuñfat; ja la nació Espanyola ha recobrat sa dignitat perduda; lo poble es poble verdader y no esclau; la nació, es nació y no un país embrutit. Gloria al poble espanyol que jamay s'ha de deixar dominar per eixa colla de pillos y tirans, traïdors de lesa nació y farsants de ofici, y que no tenintne prou de jugar ab sa propia honra vo-

len també jugar ab la honra agena. Sapien los politichs farsants, sapien los lladres de la nació espanyola, que ja han passat sos crims á la historia, y que may mes tornarán. Sapien que sempre y quan ells vulguin y pretenguin dominar á qui te dret á ser lliure, sapien, diem, que sempre hi ha un poble entusiasta disposat á agafar lo fusell y á deixarse matar per las llibertats patrias. Sapien los Cains que també hi ha Abels, sapien los criminals que l' hora de la justícia havia de sonar un dia ó altre.

Enemichs del poble, tirans de la nació; robadors de sos interessos, lladres de sos drets: l' hora de la justícia ha arribat ja, lo poble se ha emancipat, las cadenas s'han romput, lo crit màgich de ¡Abaix lo existent! y ¡viva la soberania nacional! han ressonat per tots los confins d' Espanya. Amagueus donchs, fugiu d' aqueixa terra en bonhora llibertada; fugiu, que lo país dels homens honrats no s'ha fet pera que hi visquin los infames; fugiu perque los esclavissadors no caben en terra de liberals; fugiu que la tirania ha sigut vensuda, Isabel segona acertadament destronada, los butxins del poble humillats y vensuts del tot: fugiu que 'l sol ens ilumina y vosaltres sols sou dignes de viurer en mitj de la sombra y de la obscuritat. Coneixiau á la que

per sarcasme anomenavau reyna de las Espanyas? Donchs aquella dona fatal que tanta sanch va costar al posarla en lo trono y que tanta en volia costar ara pera traurerla, aquella dona ha sigut despreciada pels espanyols, sos retratos han sigut cremats en mitj de las plassas y carrers y ningú te altras paraulas per ella com no siguin las del despreci y la pública deshonra.

¿Coneixiau aquella dona que robava los tresors del poble pera durlos al banch de Londres? Donchs ja no robará mes, perque tart ó dejorn las arcas del tresor se li han tancat pera sempre. Y no erau vosaltres, sectaris del desordre, los que voliau lo mutisme de la premsa, los que proclamavan la negació de sa llibertat? Donchs no será mentres visqui un catalá: la premsa será lliure, SERA LLIURE, SERA LLIURE.....

Y los ciutadans á pesar vostre, gosarán de tots los drets que vosaltres, fanàticbs delirants, intentabau negarlosi per tota una eternitat, com si despres de la tempestat no tingues de venir l' arch iris, com si 'l sol de la llibertat no 'ns hagués de vivificar may ab sos salubres raigs. Hi haurá sufragi universal á pesar vostre, y també á despit vostre tindrem diputats dignissims que desde las corts proclamaran las llibertats patrias, los drets dels ciuta-

dans. La revolució ha guanyat. ¡Gloria á la nació que ha sabut rompre los cadenas que la tenian subjugada y oprimida!

Glòria mil y mil voltes á la revolució Es-danyola! ¡Abaix tot lo existent! ¡Viva la so-berania nacional!...

La Redacció.

AL GENERAL PRIM.

Que Deu te guardi Joanet,
Deu te guardi de tot mal;
Si no que no duch barret
Al punt me 'l veurias tret
Per' saludart', general.

Conque al últim ja hem guanyat?
Respirem que ja era hora.
¡Que 'n deus estar de trempat!
Si t' haig de dir la vritat
D' alegre la vista 'm plora.

Que 't pensas que no hi ha mes,
Sino haber d' estar tants anys
Passant sols penas y afanyes?...
Joan: lo viure al revés
Fa tant sols per' los estranys.

Ella deya, só mestressa,
Aquí la duenya so jo.
—Y lo poble?—No se 'n resa.
Y enviava tot depresa
La gent á Fernando Pó.

Y allavors' vinga viatjar
Deixant á la pobre Espanya,
Y tot ¿per que? pera anar

A veure una terra estranya

Que hi ha á l' altra part del mar...

—¡Aul bon vent y barca nova.

Si aquella terra no 't proba,

Deu t' hagi ben perdonat;—

Mentrestant va majestat

S' aprofiti ben be... y roba.

Pel poble te una mordassa,

Si vol drets ella te torts,

Y si acaba la catxasa

Ja ho veureu: la gran bacassa

Ompla la Espanya de morts.

Ensenyansa? Oh cal! Fa vent!

Llibertat? Cal! Fa calor!

No senyors, no, res d' aixó,

Tot aixó fora excelent,

Mes ella diu no, y es nó.

Aixó no podia anar,

Francament t' ho dich Joan,

Puig l'escandul' era gran:

Dero que 't vinch á contar?

Com si fossis ignorant.

No 'n fa poch de temps que ho veyas,

que ho predicavas y ho deyas,

No 'm fa poch que peleavas

Contra d' ells, y fort cridavas,

Mirant si d' un cop 'ls treyas.

Deu meu y quant ha costat!...

Ni per fe' una catedral

S' està tant temps, general:

Pero be, ja s' ha lograt,

Y aixó era 'l principal.

Que 'n deus estar de content!...

No deus saber lo que 't passa!...

Mira, no t' alegris massa,

Sobre tot enteniment,

No t' posis malalt, catxassa.

Ja 'm sembla que 't veig la dona

Trobante un xich mes guapet,

Alsa que 't topa Joanet!

Te dono la enhorabona...

Es tot lo que tinch, fillet.

Are escolta: es positiu

Que t' has portat com un brau,

Mes ten present que hi ha un niu

Abont lo reptil hi viu

Tenint allí lo seu cau.

Si están quiets, no diguis res,

Deixals que visquin en pau,

Pero si 's bellugan, ¡au!...

Sense que 't deturi res,

Vas y destrossas 'l cau.

No siguis tonto Joanet:

Si algú per fer mals s' afanya,

Dons' un crit de ¡Viva Espanya!

Vas allá, li fums castanya.....

O li plantas un bolet.

Perque si algú s' ha pensat

Que ha de haberhi obscuritat,

A n' allí abont hi hagi en Prim,

Tens de dirli que va errat,

Que vols llum, y no vols llim.

Are ray qu' ets apoyat!...

Are ray que tens lo poble

Molt ben disposat y armat...

Are ray que tens gent noble

Per venir á ton costat...

Sabs la gent de barretina,

Aquella gent qu' es tant fina

Tant fidel y lliberal?...

Aquella gent, general

Per veni' á ton costat trina.

Animo donchs y endevant,

Sobre tot sigas constant,

Perque 'l poble en tu confia;

¡Glorios mil voltes lo dia

En que tots t' adorarán!...

Mentrestant, que Barcelona

Movent forsa serracina

Te dona la enhorabona

Joanet, també te la dona

La gent de la Barretina.

ANTONET SERRA.

LA EDUCACIO CASERA.

(Acabament.)

«Cosas pot haberhi que no cónvingan igualment á totes las posiciones sociales, pero las que portém apuntadas en aquest article se aplican á totes las classes, estats y condicions.

«Que las sábiga la dona rica pera ferlas y manarlas fer en cas convenient; que las sábiga la dona pobra pera ferselas per si mateixa, y que se convensin totes sens distinció, que sensa una educació casera, sensa aquest coneixement práctic de los travalls doméstichs no arribarán may á esser donas completas.

«Quan li arriba la época del matrimoni, la fadrina queda convertida en mestressa, y si no ha passat lo aprenentatge de son ofici, de esperar es que sos travalls produexin lo fruit desitjat.»

Fins aquí lo Sr. Gallissá. Anem á fer una aclaració y acabem. Que al fer nostras del tot las consideracions de dit escriptor sobre la gran importancia de la educació casera, ningú ho consideri com un atac á la ilustració de lo bell sexo, Deu aparti sempre de nosaltres tal intenció. No, no critiquem la instrucció de la dona, de aquest element social, que al esser cual deu, es lo ver sosteniment actual de la humanitat, lo millor missatger de la dita y felicitat; molt al contrari creyem que á una intel·ligencia tant y moltes vegadas mes elevada que la nostra, á una penetració mes profunda, á un cor sempre mes sensible, mes delicat, mes entusiasta: es un contrasentit, un absurdo, empenyarse en negarli alló, á que tant dret hi té: la educació intelectual. Y no sols deixem de criticarlo sino que ab gran interés desitjem instrucció y llum pera la dona, tant pera la mes elevada com per la mes miserable, y voldriam que los coneixements de una marquesa los tingués la mes sencilla treballadora, y si tot no fos posible á lo menys en gran part.

Instrucció! Instrucció! veus aquí la gran cuestió, lo gran problema per resoldrer en molts paissos. Espanya per desgracia es un d' ells. No son lo número mes ó menys gran de canons y bayonetas, no, lo que fa un poble gran, lo que l' eleva, lo que dona lo verdader sello de sa grandesa; es la mes gran cantitat de instrucció, de afició al estudi que en lo pais hi ha. Tant com aborribles son los primers, adorabla es la segona, aquesta hermosa deesa dels temps moderns. Y nosaltres que aixó creyem, de genolls la venerem y dirigim á ella encens de lo mes fondo de nostre cor. Tal volta dediquem algun modest article á tractar aquesta cuestió: be s' ho mereix. Poch importa nostra nul·litat en lo assumpto. Tan de bo que fossin molts que participessin de nostre entusiasme. De entre los petits surten los grans y tal volta surtis algú capes de regenerar á nostra nació baix aquest punt, que repetim es lo gran punt, lo punt mes trascendental.

No, no 'ns oposem donchs á la instrucció de la dona. La aymem, y com que la aymem no volem que se li robi res de lo que hi te dert; la aymem, y com á consecuencia voldriam elevarla, fer de ella lo que deu esser la que compon la mitat del llinatge humá, la que ab son talent, ab son influxo y sobre tot ab son bell cor porta la brújula de la humanitat y la dirigeix en son viatge á traves de las diverses edats. Ella, se pot dir, es la que marca las tendencias de una esposa. Instruimla pues, treyemli aquesta superficialitat que avuy te, tant indigna de un ser superior com ella, y haurem guanyat molt. Si no hu fem per amor y carinyo envers ella, femho á lo menys pera egoisme per nosaltres. Instrucció, es dir, justicia per la dona, aixó es lo que volem, aixó es lo que desitjem, aixó lo que mes ó menys tart tindrà per tot arreu.

Lo que critiquem es lo exclusivisme. No volem que la instrucció intelectual destruxi la fisica, la manual; volem que s' armonisin, que plegadas se desarrollin. Y al propi temps voldriam que la intelectual fos menys superficial; que tingués un poch mes de fondo. Que tot no siga francés y piano sino alguna cosa mes; en una paraula, que tot no siga luxu, pues fins en la instrucció lo luxu exagerat ha estengut ja moltes voltes dolentas arrels.

No ataquem los balls, los teatros, lo anar bonich, de cap modo; sols volem dir que l' home ó la dona no ha nascut pera sols divertir-se, ballar y vestir ab elegancia. Aplaudim las diversions pero critiquem lo viurer tant sols per ellas, lo no pensar en res mes y gastar en robes y teatros mes de lo que 's pot, en una paraula la exageració de la

que per desgracia ne veyem mes d'un exemple.

No ataquem la instrucció, únicament volem dir que la dona no sols ha estat feta pera tocar piano, brodar y tenir coneixements en ciències y literatura com tampoch ha estat creada tant sols pera escombrar y dirigir una casa. Com critiquem la falta de educació casera, criticariam lo excés, l'esclusivisme. Unicament que tant per tant, lo últim encar que digne de crítica, porta menys inconvenients y no pot originar tant la desgracia de una familia.

Per desgracia aquest article tant la part del señor Gallissà com nostre pobre apèndice convé a moltes. Aquellas a qui no se pugui aplicar nostra modesta paraula; aquelles que frecuentant los teatros, balls y diversions, se cuidin de sa educació intelectual y moral, y no se desdenyin d'agafar la escombra y lo plumero; aquelles que sigan verdaderas donas y sàpigam comprendre son objecte en la terra; aquelles que rebin nostra sincera felicitació y estiguin convensudas que ellas son las que mes honran al pais y las que mes poden fer la felicitat del que ab ellas se uneixi. Nostre aplauso per ellas no està aïslat. Ab nosaltres pican de mans totes las personas sensatas. Tots los amants del progrés y de la felicitat de nostra nació.

Barcelona 24 Maig 68.

L. E.

AL DON QUIJOTE DE LA REVOLUCIÓ. (1)

Bon vent y barca nova.

Y donchs que fem senyor Compte?

¿Qu' estem mals? ¿qu' estem trunats?...

Que ja no torna y retorna

y s' en torna, va, ve, y va?...

Que ja no fa mes lo ximple

en terra de catalans?...

Anem vambos, dexiu correr,
Y desis be, que no fa,
agafis el sabre y la faixa
y linguissis ben tancat,
que aixó de portar lo pit
ben guarnidet y faixat,
pera que en arribant l' hora
del perill, ne fumi 'l camp,
francament li dich, Pezuela
no fa per cap general.
Observi la nostra gent
si s' aporta be y com cal.
D' alló se 'n diu ser valent
y no ser mica cubart.
Veurá que ab quatre sabrots
tots ells vells y rovellats,
que ab molt pocas escopetas
de molt mala qualitat;
veurá, dich, que al punt se llansan
á la montanya, y avant.
Y avans á casa no tornan,
al enemich fan suar.
D' aixó 'n dich, senyor Pezuela,
sé valent y ben trempat...
Pero aixó de fer bravatas
y dirnos que si farà
y si deixarà de fer,
que si á tots 'ns matará...
y un cop l' hora es arribada
en lloch d' obra, fume 'l camp,
francament, no fa guerrero
com diria un catalá
á qui 'ls sens á fer comedias
bilingües, van obligar.
De tot aixó que li dich
vosté s' en deurá burlar;
deu ser un foliculario,

deu di' al qui 'l vol escoltar,
que hi ha en algun podridero
de allí la ciutat comptal.

Si entent per foliculario

un escriptor liberal

d' aquells que emplean la ploma

per dir mal dels tirans;

si entent per tal los que diuen

que vosté al pais feu mal;

no hi ha dupte, senyor Chesté,

jo ho soch: AQUEST HONRA 'M CAP.

Y si entent per podridero

la casa del ciutadá,

ahont no 's juga, ni 's roba,

ni 's tiranisa y fa mal

als fills del poble, si entent

lo revés de los palaus

ahont s' hi abrigan los seus,

y las mortas magestats;

si entent una casa honrada:

ahont deshonra no hi ha;

si senyor, si: ma caseta

es podridero, ja ho sab.

Los coneix tant jo á ne 'ls seus,

que si 's diguessin honrats,

jo 'm voldria di' al punt lladre,

vegi si anem bent distants.

Mes per are, gracia á Deu,

aquest cas no es arribat.

Ja li he dit lo que volia,

pasihobé, conservis gras,

mantinguis be, que s' acosta

la época de matar.

Disposi, d' aquest que sent

no have encara de resar

per vosté, á fi de que purgui

— 124 —

famosas de la vila. La meva se las pintava sola. Encara la portaria...

—Si?

—Com hi ha mon. Si los cabells no s' haguessen empenyat en abandonar-me.... Las modas de ara son tontas. ¿Perqué 'ns ha dat Deu lo cabell, si hem de tallarnoslo.

—Pero tots semblarian donas si anessen ab la cua penjant.

—Res de aixó. Los haguessen vist llavoras los senyors; me recordo que los oficials del regiment de Ultonia portavan unas bossas penjadas, que quant marxavan al pas, 'ls feyan crach... crach... aquí á la esquena, que daba gust mirarho, tan igual, tan acompassat!

—Si que devia fer bonich.

—Oh! ja ho crech.

—Nosaltres nos reculliam los cabells en un ret, porque ja veus, aixó de anar per boscos y bardissas, ab la pols, la humitat...; pero los diumenjes també teniam la nostra fantasia y 'ns hi penjavan bossas.

—A fatxanderol!...

—Que vols ferhi! També 'n duyan los granaders francesos.

Dimontri de bregants! Ab una perruca enfarinada com la pilota á punt de tirar á la olla. Y quan fugian! ja! ja! ja! Lla-voras la bossa los tocava un redoble en la espinada, ó se 'ls cargolava com una serp per sobre las espallas y los bofetejava á un y á altre cantó... je! je! Cobarts del burdell! Quant corrian que 'ls talons los tocavan al clatell, costa avall del Bruch que jo hi era....

—Si, si, ja ho sé.

—Si; donchs llavoras ab la forsa de la correguda se 'ls erisaba la cua y la bossa, com si no pogués seguirlos y volgués quedarse en derrera. Y com ells saltavan aquí y allí com lle-bras esporuguidas, no seguien la linea recta, y la bossa feya

— 121 —

CAPITOL XVIII.

Los negocis de 'n Bernat.

Qui may pogué arriyar á empassars'ho fou en Bernat que á tots los francesos feya la creu com si 's tractés de bruixas ó dimonis.

Ja era efectivament un castich y torment continuu per lo pobre vell, veurer á totes horas pròxim á un representat de la rassa aborrida. Ningú mes que ell podia queixarse de veurer que se assentava á la mateixa taula y reposava sota lo mateix sostre que ell, un home á qui, piadosament obrant, hauria fet esquarterar si hagués pogut.

Li tenia tirria y mala voluntat. Afrofitaba qualsevol ocasió de molestarlo y ferlo cremar, ja dihent mal de Fransa, ja retreyentli fets vergonyosos de sos compatriotas y fins insultant-lo directament. Y com l' altre no tenia molt suert lo genit, ni pels á la llengua; se armavan unas camorras entre ridículas y serias que á voltas feyan esqueixar de riure als que las presenciavan, y altras davan lloch á témer que los dos contrin-cants se agafessen per las grenyas y no paressen fins á haber fet una desgracia.

Tota la prudencia y bon caràcter de 'n Mateu era necessaria pera conservar la pau entre los dos enemichs; pero com á cada un per son estil li portava molt afecte y no volia separarse de la companyia de cap dels dos, empleá en un principi tots los seus esforços pera ferlos amichs, y convensut de que aixó era imposible lograrho, vingué á constituirse en una autoritat moderadora dels impulsos de cada un, posant cuidado en acu-

sos numerosos pecats. Vaya, senyor, Pere-Jaume, de nosaltres Deu l'enguar!

(1) Si nostres enemichs troban que no té gracia publicar eixa poesia, are que 'l compte de Ceste per fortuna ja no està en el candero, contestarem nosaltres que tampoch tenia gracia qu'ell ens insultés quan no podiam contestar a sas insolencias. Es també de advertir que l'autor d'eixa poesia escribia en un periódich polítich y liberal, que aquell despotia va prohibir, y que al igual de sos amichs de redacció fou considerat com a follet.

RUM, RUM.

Lo poble va cremar las barracas dels guardas de consums. Com ja eran de consums, lo foch las va consumir. La lògica sobretot.

¿Me sabrian dir abont hi ha un neo per la mort de Deu?

— Se dona duro de trobas.

No 's pot donar *raho* de cap enemich de la llibertat; perque la *raho* tant sols se troba en sos amichs y partidaris.

Tenim uns quants articles que no pogueren veurer la llum pública gracias al despotisme de la administració passada. Ara que ja ha passat lo temporal pera la premsa, los publicarem, y si no agradan als enemichs de la llibertat, no tindran mes remey que deixarlos.

Se 'ls haurán de tragar *rabiando su alma*.

Quan nosaltres 'ls parlavam de quan lo nostre periódich seria *polítich*, ja s'ho devian pensar

VV. que aludiam als fets que tenim la gloria de presenciar. Si senyors, teniam esperansas de que alló se 'n aniria al burdell, y vegin com las nostras esperansas no s'han vist defraudadas. Si haguessim hagut de posar lo capital que 'ls moderats ens imposavan, no n'hauriam tingut pòchs de mals de caps!

Los retratos de la ex-reina tots han sigut cremats. ¡Ay senyor!

¡de tanto que te quiero te apuñego!

Solució al geroglífich del número passat.

Pi-car-dia.—Sol-fa.

Solució a las xaradas del número passat.

Qui no mira endavant enderreta cau.

XARADAS.

Me 'n vaig a la prima y dos quan vull fé' alguna xarada; com só a quatre y hi, es clar, puch fé' l' que 'm dona la gana, si 'l quatre 'm vé a destorbar, le 'n trech ab una puntada.

Quarta y dos es una cosa que serveix en l' Hospital, y ma segona una nota de l' escala musical.

Tersa y prima es una apvella; tercera y quatre, esgarrada; y dos ab quarta, una droga, en pintura, molt usada.

¿Y encara no 'has encertat? Donchs si vols entrá a mon tot, no podrás menos d'anar a Zamora: ja sabs prou. Ben, segur que de primera no haurás menjat per Nadal, puig qu'aixó en alguns bons guisos no sol faltarhi cap any. Qu'és molt dóls la segona, qualsevol ho pot jurar. Ma tercera es un article que en la gramática está. Diu que per ser bo mon tot la segona hi té d'haber. Mira, si no ho vols creuerer preguntau al confiter.

GEROGLÍFICH.

CONTRA CAS

Las soluciones se donarán en lo número de disapte.

DIRECTOR: D. ANTON SERRA.

Administrador: Don EUDALT PUIG.

Estampa de EL PORVENIR, a càrrech J. Medina (Tallers, 52.—1868

dir á aquietarlos sempre que veyá que deixant apart las mofas y bromas, se posava la cosa seria y comensava lo carro á anar per lo pedregal.

Lo pobre héroe del Bruch se anava tornant molt vell.

En Mateu feya una verdadera caritat tenintlo á casa, puig no hi ha dupte de que sense ell se hauria mort.

En Bernat havia arribat á una edat prou avansada pera estar á punt de perdre totas sas qualitats físicas y morals. De aquell minyó robust y ple de foch, de aquell home que tant be havia complert son deber en sos bons temps, no 'n quedava ja mes que una ruina.

Era vell, molt vell y repapiejava.

En las ruinas humanas succeheix lo mateix que en las de la naturalesa material.

Invadeix lo foch un bosch y per sobre las cendras y brancas carbonisadas quedan després del incendi alguns tronchs seculars en peu que las flamas han besat sense lograr derribarlos.

Cauhen minats per la destructora acció del temps los edificis que foren gloria de generacions passadas y resisteixen lo general derrumbament algunas fortas columnas, com centinellas abandonadas en lo camp.

Passan los anys per sobre 'l fron de un home, puntan de blanch sos cabells, fan blanquejar sa memoria y debilitan son enteniment; pero en mitj de la destrucció permaneixen fixas algunas ideas, que un temps foren los rasgos dominants del individuo y que sembla que á un lo vulguin abandonar.

Aixís Bernat que ja no era sombra de lo que havia sigut, conservava fixos y temerariament sostinguts los dos sentiments que lo havian caracterisat sempre: son amor cego á la Roser, son odi á mortals francesos.

Si hagués viscut sol, apartat de tot tracte ab sos semblants, també 'ls hauria conservat; pero vivint en contacte continuu

ab sa estimada Roser y ab aquell Miquel que resumia son odi, era sa vida una continua agitació de aquestos sentiments mateixos.

Totas las sevas ocupacions consistían en disputar ab ell, en entretenirse ab ella.

Ja era absolutament inepte pera los treballs del camp. Las reposadas ocupacions de dintre de casa tampoch li convenían; y si alguna vegada agafava lo falsó pera trosejar lo forratje dels animals, ó movia lo cedás sobre la pastera pera passar farina, se 'n cansava aviat y ho deixava pera anar á donar una volta per la vila, ó acurruarse prop de la llar en las tardes plujosas del hivern.

Ell deya, y tothom hi convenia, que no era bo pera res mes que pera menjar, y efectivament no se sabia que fes altre cosa.

Ni pera cuidar de sa persona servia, y de segur que no permetentli la tremoló de sas débils mans cordarse be los botons, ni fer una llassada, hauria anat mitj despullat, si la Roser que li pagava ab usura son afecte no hagués posat tot son cuidat á ferlo anar acondubít.

Era un espectacle curiós y conmovedor al mateix temps, lo veurer á aquella noya, tendre poncella encara, dominant y tractant com una criatura al vellet.

—Home, li deya la Roser, ¿qué no veyeu que aneu tot mal forjat? Mireu, aquí teniu la faixa que 'us penja tres pams ar-rera, com si portesheu cua.

—Y de aixó te 'n rius? No fa molts anys que tots ne portavam. Si 'ns haguesses vist? una treneta de cabell aquí darrera que ni 'ls toreros. Que dich toreros, no dubiam aixó tan manso, no. Unas magnificas cuas groixudas com un garrot de bras y que no s' haurian amagat per las tevas, que son las mes